

mini

przewodnik

free

21 atrakcji turystycznych
+ współrzędne gps

Twoja lokalizacja

Kudowa-Zdrój Muzeum Zabawek

Muzeum Zabawek "Bajka" prezentuje kolekcje zabawek pamiątkowych, obrzędowych, teatralnych z XIX i XX wieku. Zabawki wykonane są z drewna, porcelany oraz gliny. Wiele zabawek są pamiątką po kultowych bajkach z czasów PRL, jak np Miś Colargol, Trzy Misie, Pingwin Pik-Pok czy Rumcajs. Są tutaj także lalki międzynarodowe, np. rosyjskie "matrioszki" czy bułgarskie "strachy".

Muzeum jest czynne: październik - kwiecień od 10.00 do 16.00 maj - wrzesień od 9.00 do 17.00

50°26'34"N 16°14'35"E | na mapie:A

Kudowa-Zdrój Skalne pomniki rzeźbione ręką natury

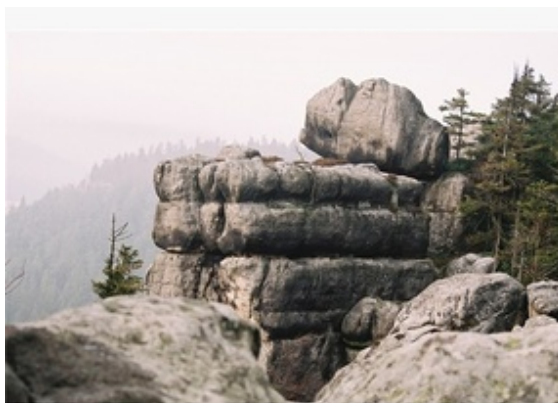
Park Narodowy Gór Stołowych obejmuje wierzchowinowe i centralne partie Gór Stołowych z najwyższymi wzniesieniami, czyli Szczelińcem Wielkim (919 m n.p.m.) i Skalniakiem (915 m n.p.m.) oraz północno-zachodnią część Wzgórz Lewińskich. To jedyny w Polsce przykład gór o charakterze płytowym. Charakterystycznymi elementami krajobrazu są: płaszczyzny, czasem lekko pofalowane i wznoszące się ponad nimi urwistymi ścianami skalne bloki, często popękane, poźłobione szczelinami tworzącymi labirynty lub wąwozy. Ponadto licznie występują pojedyncze skałki o niepowtarzalnych kształtach, w formie iglic, maczug czy grzybów skalnych, zgrupowania i blokowiska skalne. To bogactwo form skalnych jest największą wartością parku. Turyści najczęściej odwiedzają Szczeliniec i Błędne Skały. Na Szczeliniec prowadzi ponad 660 stopni wykutych w skale, które wykonał na początku XIX w. Franz Pabel, sołtys Karłowa & wsi leżącej u

stóp góry. To pierwsza w Polsce oficjalnie wytyczona trasa turystyczna, a od 1813 r. jej twórca piastował, z królewskiego nadania, funkcję pierwszego w Europie przewodnika turystycznego. Zresztą król Prus Fryderyk Wilhelm II dotarł na Szczeliniec wniesiony w lektyce.

Lasy stanowią aż 89 % powierzchni parku, ale rzadko spotykaną roślinność częściej można podziwiać na torfowiskach, bagiennych łąkach czy też na skałach. Wiele gatunków wysokogórskich roślin w Górach Stołowych rekordowo nisko. Niektóre gatunki naskalne znajdują się w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin. Należy do nich skalnica zwodnicza, która ma zaledwie jedno stanowisko w Górach Stołowych a zarazem w Polsce. Za symbol roślinny regionu uznaje się jednak kwitnący na przełomie maja i czerwca pełnik europejski, nazywany też "kłodzką różą".

W szczelinach skalnych i w obrębie zabudowań można zaobserwować 13 gatunków nietoperzy, m.in. mroczka posrebrzanego umieszczonego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. W skałach gnieźdzą się: puchacz, pustułka, kruk, a także kopcuszek, pleszka i kowalik. Na łąkach pojawiają się rzadkie przepiórki i derkacze. W parku żyją też niezbyt często spotykane płazy – salamandry, traszki oraz muflony i danielce – niepożądany element fauny, sztucznie wprowadzony przez człowieka na początku XX w.

50°26'33"N 16°14'31"E | na mapie:B

Kudowa-Zdrój Ławeczka z ogrodnikiem

Od kilku lat kolejne miasta fundują swoim mieszkańcom oraz odwiedzającym je turystom swoiste pomniki - często jest to ławeczka w parku lub w rynku, na której siedzi postać zasłużona dla danej miejscowości lub w jakiś inny

sposób z nią związana. Na Dolnym Śląsku pierwszą taką ławeczkę sprawiła sobie Świdnica. W 2009 r. Maria Cunitia (Kunic), najsłynniejsza kobieta astronom XVII w., zasiadła koło wejścia do muzeum, w pobliżu domu, w którym mieszkała. W połowie września 2010 r. w Parku Zdrojowym w Kudowie pojawiła się kolejna ławeczka (prawdopodobnie czwarta na Dolnym Śląsku). W pobliżu pijalni wód mineralnych na ławeczce rozsiadł się sympatyczny ogrodnik. Trzyma w ręce konewkę z herbem miasta, żeby nie było wątpliwości, gdzie zrobiono pamiątkową fotkę. Od chwili gdy stanęła owa ławeczka z ogrodnikiem, kuracjusze przebywający w uzdrowisku chętnie na niej przysiadają i robią sobie zdjęcia. Jednak części mieszkańców Kudowy pomysł z ogrodnikiem parkowym się nie podoba. Chętnie widzieliby kogoś innego, np. Winstona Churchilla lub Brunona Schulza – obaj byli tu na kuracji. Wówczas można by się było pochwalić, że Kudowa zawsze była kurortem z klasą.

50°26'35"N 16°14'35"E | na mapie:C

Kudowa-Zdrój Pijalnia wód mineralnych

W parku zdrojowym wznosi się budynek pijalni wód mineralnych. Jest to najładniejsza i największa pijalnia na Dolnym Śląsku. Wydaje się w niej wody z trzech źródeł. Wnętrze - półkolistą rotundą o dużych łukowatych oknach - ozdobione jest obrazami węgierskiego malarza Arpaga v. Molnara, przedstawiającymi rozwój uzdrowiska. Obok pijalni znajduje się sala koncertowa, sklepiki z pamiątkami oraz Cafe Sissi.

50°26'34"N 16°14'39"E | na mapie:D

planujesz wypoczynek w okolicy?

sprawdź oferty wycieczek!

rejsy, spływy kajakowe, wycieczki z przewodnikiem i wiele innych

więcej na:

<http://www.polskaniezwykla.pl>

Kudowa-Zdrój Sanatorium "Zameczek"

Sanatorium położone jest na terenie Parku Zdrojowego u podnóża Góry Parkowej. Zabytkowy obiekt przykryty łamanym dachem posiada ciekawą architekturę. "Zameczek" urzeka i zachwycza wszystkich odwiedzających uzdrowisko Kudowa-Zdrój. Zbudowany w XVIII wieku, pełnił rolę domu gościnnego dla kuracjuszy korzystających między innymi z wybudowanego obok drewnianego budynku łaźni. Po przeprowadzonych pracach modernizacyjnych, zakończonych w 2008 roku, Sanatorium "Zameczek" odzyskało dawny blask.

50°26'37"N 16°14'40"E | na mapie:E

Kudowa-Zdrój Pomnik Stanisława Moniuszki

W zabytkowym Parku Zdrojowym - założonym przez barona von Stillfrieda - nieopodal Sanatorium "Zameczek", na kamiennym cokole usytuowany jest pomnik – głowa twórcy polskiej opery narodowej Stanisława Moniuszki. Pomnik, wyrzeźbiony przez Mieczysława Waltera, został odsłonięty w 1969 roku z okazji 150-lecia urodzin kompozytora w czasie odbywającego się VII Festiwalu Moniuszkowskiego.

50°26'38"N 16°14'38"E | na mapie:F

Kudowa-Zdrój Uzdrowisko

Profil leczniczy ośrodka obejmuje schorzenia kardiologiczne, gastrologiczne, endokrynologiczne, choroby narządów ruchu, otyłość, niedokrwistość, choroby pulmonologiczne, cukrzycę i otyłość.

Zespół Uzdrowisk Kłodzkich SA, ul. Moniuszki 2, 57-350 Kudowa-Zdrój

50°26'33"N 16°14'44"E | na mapie:G

Kudowa-Zdrój Park linowy

Tor przeszkód zawieszony na drzewach, na wysokości od 6 do 12 metrów. Platformy połączone różnego rodzaju mostami pokonanie, których dostarcza wielu niezapomnianych wrażeń i jest świetną zabawą. W skład toru wchodzi między innymi dwa przejazdy na linie (tzw. kolejki tyrolskie), mosty tybetańskie czy podwieszane belki.

50°26'33"N 16°14'44"E | na mapie:H

Kudowa-Zdrój Dom Zdrojowy - Sanatorium Polonia

Dom Zdrojowy został wzniesiony na przełomie XIX i XX wieku. Ten okazały pięciokondygnacyjny gmach z licznymi balkonami i tarasami, zwieńczony spiczastą wieżyczką znajduje się w centrum uzdrowiska. Oprócz sanatorium mieści się w nim również Teatr Zdrojowy im Stanisława Moniuszki. Miejsce to wpisało się na trwałe w historię uzdrowiska.

W Sanatorium Polonia w okresie międzywojennym przebywał na kuracji późniejszy premier Wielkiej Brytanii Winston Churchill. Wyjątkowy urok Polonii sprawił, że w 1983 r. były tutaj kręcone sceny do trzyodcinkowego filmu telewizyjnego pt. „Hotel Polanów i jego goście”, nakręconego na podstawie książki Jana Koplowitza „Bohemia mój los”.

Ten niezwykły obiekt do dnia dzisiejszego zachwyca kuracjuszy i turystów.

50°26'34"N 16°14'45"E | na mapie:I

Kudowa-Zdrój Park Zdrojowy

W parku, który jest miejscem spacerowym kuracjuszy, znajduje się między innymi otwarta hala spacerowa, zwana "Teatrem Pod Blachą", gdzie odbywają się przedstawienia teatralne i koncertowe. Warto zobaczyć również obiekt z XVIII wieku zwany "zameczkiem", czy Sanatorium Polonia z Teatrem St. Moniuszki. Park Zdrojowy kończy się przy stawie, za nim przebiega granica polsko-czeska.

50°26'40"N 16°14'20"E | na mapie:J

Kudowa-Zdrój Budynek łaźni (1920)

Budynek łaźni (1920)

50°26'19"N 16°14'24"E | na mapie:K

Kudowa-Zdrój Żaby mają swoje muzeum

W 2002 r. przy Dyrekcji Parku Narodowego Gór Stołowych otworzono pierwsze w Polsce Muzeum Żaby. Można się tu wszystkiego dowiedzieć o tych płazach, zapoznać się z ich anatomią, trybem życia, a także działaniami podjętymi w Górach Stołowych w celu ich ochrony. Warto zobaczyć zgromadzoną tu oryginalną kolekcję ponad 3000 przedmiotów użytku codziennego, które w jakiś sposób związane są z żabami.

Są więc kubki z wizerunkami żab, krawaty w żabki, ceramiczne żaby ogrodowe, plastikowe, pluszowe i gumowe żabki zabawki, żaby doniczki, żaby skarbonki, a także żaby drewniane. Być może wśród eksponatów jest również zamieniony w żabę królewicz... Muzeum Żaby zaprasza codziennie w godz. 9.00-17.00, w weekendy do 13.00. Wstęp bezpłatny.

50°26'14"N 16°15'07"E | na mapie:L

Kudowa-Zdrój Barokowy kościół św. Katarzyny (1679)

Barokowy kościół św. Katarzyny (1679, przebudowany XIX w.)

50°26'13"N 16°13'59"E | na mapie:M

Kudowa-Zdrój Kamienna kapliczka (XIX w.)

Kamienna kapliczka umieszczona jest na podstawie kamiennego postumentu. W wydrążonej wnęce za ozdobną metalową kratą znajduje się figurka przedstawiająca świętą niewiastę. Kapliczka została wzniesiona w XIX wieku. Wryta na przedniej ścianie inskrypcja w języku niemieckim z biegiem czasu uległa częściowemu zniszczeniu. Być może wryte tam jest nazwisko fundatora kapliczki, komu została poświęcona oraz rok jej wzniesienia. Z pozostałej daty możemy jedynie odczytać dwie pierwsze cyfry: 18 i... chyba 75.

50°26'40"N 16°15'20"E | na mapie:N

Kudowa-Zdrój Kaplica Czaszek

W pobliżu kościoła św. Bartłomieja w Czermej znajduje się niewielka kaplica. Jej wnętrze zaskakuje makabryczną dekoracją z ciasno ułożonych czaszek i kości. Stosy autentycznych ludzkich kości piętrzą się przy ścianach. Wiszą także pod sufitem, tuż nad głowami zwiedzających. Kości wypełniają wnętrze piwnicy pod kaplicą. Łącznie znajduje się tutaj około 24 tys. ludzkich czaszek! Twórcą kaplicy i jej oryginalnej dekoracji był miejscowy proboszcz, ks. Wacław Tomaszek. W latach 1776-1804 zbierał z okolicznych pól szczątki ofiar wojen i epidemii z XVII i XVIII w. Kaplica ta powstała dla wzbudzenia w parafianach refleksji nad istotą życia i śmierci. Jest udostępniona do zwiedzania. Wrażenia są mocne i pozostają na długo w pamięci, zwłaszcza wspomnienie wyjątkowych rozmiarów kości udowej rosnącego Szweda poległego gdzieś w okolicy w czasie wojny trzydziestoletniej czy makabryczny widok czaszek ze śladami śmiertelnych ciosów zadanych bronią sieczną.

50°27'06"N 16°14'39"E | na mapie:O

Kudowa-Zdrój Kościół św. Bartłomieja (XIV w.)

Kościół św. Bartłomieja (XIV w., przebudowany XVI, XVIII w.)

50°27'06"N 16°14'39"E | na mapie:P

Kudowa-Zdrój Obronna dzwonnica (1603 r.)

Obronna dzwonnica jest charakterystyczną budowlą pogranicza czesko-polskiego. Najstarsza dzwonnica na Ziemi Kłodzkiej została wzniesiona w 1603 r. nieopodal kościoła św. Bartłomieja w Czemnej. Budowla na planie kwadratu została zbudowana w stylu późnego gotyku. Dzwonnica była dwukrotnie przebudowywana, pierwszy raz w 1668 r., a drugi raz w XIX w. Podczas drugiej przebudowy okrągła kopuła przykrywająca dzwonicę została zastąpiona czterospadowym dachem oraz została wyposażona w zegar z okrągłymi tarczami na każdej ścianie.

50°27'06"N 16°14'31"E | na mapie:Q

Kudowa-Zdrój Metalowy krzyż (1867 r.)

Stalowy krzyż posadowiony został na kamiennym, kilkustopniowym postumencie. Na krzyżu znajduje się figura przedstawiająca ukrzyżowanego Chrystusa, nad którego głowę umieszczony został napis: "INRI" (Jezus Nazarejczyk Król Żydowski). W centralnej części

zdobionego postumentu, w niewielkim wgłębieniu zawieszony jest obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, pod którym umieszczony został napis w języku niemieckim: "Mario bitte für uns" (Mario, módl się za nami).

Niestety nie wiadomo, kto jest fundatorem krzyża oraz w jakiej intencji został postawiony. Być może informował o tym napis, który znajdował się na bocznej ścianie postumentu. Inskrypcja ta, prawdopodobnie napisana w języku niemieckim, została zniszczona, pozostał jedynie rok 1867 - zapewne rok, w którym krzyż został postawiony.

Postument wraz z krzyżem ozdobiony jest sztucznymi kwiatami oraz ogrodzony ozdobnym, metalowym ogrodzeniem.

50°27'09"N 16°14'28"E | na mapie:R

Kudowa-Zdrój Drewniane cuda

Drzwi niepozornego domku przy ul. Kościuszki 101 prowadzą do prawdziwego świata bajek. Tutaj znajduje się, wprawdzie mniejsza od wambierzyckiej, ale równie ciekawa ruchoma szopka. Prace nad nią Frantisek Stepan rozpoczął w 1904 r. Przez 20 lat rzeźbił jej elementy w lipowym drewnie. Stworzył kilkanaście budowli, mostki, uliczki, warsztaty oraz 250 ruchomych figurek, które najpierw były

napedzane ręcznie, a od 1927 r. elektrycznie. Całość ma około 4 m długości. Wśród miniaturowych budynków można rozpoznać kłodzki ratusz, kamieniczki z Dusznik-Zdroju i bazyliki z Barda i Wambierzyc. Obok szopki stoi kolejna atrakcja - dzieło autorstwa Frantiska Stepana - zabytkowe organy. Ich budowa trwała nieco krócej niż szopki, bowiem została ukończona w 1938 r., po "zaledwie" 8 latach pracy. Organy mają 270 piszczałek i 10 rejestrów. Kiedy gospodyni starego domu zaczyna na nich grać, czas cofa się tu o dziesięciolecie. Ożywają wspomnienia o chwilach, gdy osady rozrzucone wokół Kudowy określano mianem czeskiego zakątka. Mieszkających tu od pokoleń Czechów potraktowano podobnie jak ludność niemiecką. Zostali w większości wysiedleni po 1946 r.

50°27'14"N 16°14'57"E | na mapie:S

Kudowa-Zdrój Pomnik Trzech Kultur

Czermna była jedną z najstarszych wsi w okolicach Kudowy, a obecnie jest jej dzielnicą. Powstała w XIII wieku nad potokiem Czermna. Pomnik Trzech Kultur, w postaci trzech kolumn podtrzymujących łuk tęczy, upamiętnia wspólną historię czeskich, niemieckich i polskich mieszkańców tych ziem. Powstał w 1999 roku.

50°27'16"N 16°15'06"E | na mapie:U

Kudowa-Zdrój Pomnik Anny świdnickiej

Księżniczka świdnicko-jaworska, Anna świdnicka, urodziła się w 1339 roku w Świdnicy jako jedyne dziecko Henryka i Katarzyny. Jej ojciec był synem księcia świdnickiego Bernarda, który pojął za żonę Kunekundę, córkę króla Polski Władysława Łokietka. 27 maja 1353 roku Anna poślubiła króla Czech Karola IV. W Pradze 28 lipca 1353 roku została koronowana na królową czeską. Zaś w 1354 roku koronowano ją na królową rzymską, a w 1355 w Rzymie odbyła się koronacja cesarska. Urodziła trójkę dzieci; córka Elżbieta poślubiła księcia Austrii Alberta III Habsburga. Syn Wacław po śmierci ojca odziedziczył po nim tron w Niemczech oraz Czechach. Anna urodziła jeszcze jednego syna, jednakże on jak i matka zmarli w trakcie porodu. Umarła 11 lipca 1362 roku w Pradze, mając zaledwie 23 lata. Została pochowana w katedrze św. Wita na Hradczanach. Była patronką historyczną Kudowy Zdroju. Pomnik wzniesiono w 2004 roku z okazji obchodzonego jubileuszu 650-lecia Kudowy.

50°27'15"N 16°15'06"E | na mapie:T

Autorzy zdjęć (w kolejności): marekpic, amw1@go2.pl, Kajtek, fot. K. Chojnacki, WWAT, WWAT, gorofil, WWAT, marekpic, chrispu, marekpic, marekpic, WWAT, fot. arch. www.polskaniezwykla.pl, fot. arch. www.polskaniezwykla.pl, WWAT, WWAT, chrispu, BogdanP, BogdanP

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie

danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu.
Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 05 maja 2013 18:00:20

miniprzewodnik

